

РЕШЕНИЕ

№ 6914

гр. София, 14.11.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 38 състав,
в публично заседание на 23.10.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Татяна Жилова

при участието на секретаря Елена Георгиева, като разгледа дело номер **3744** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Съдебното производство е по реда на чл. 145-178 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) във връзка с чл.190б от Закона за водите (ЗВ).

Образувано е по жалба на Държавно предприятие „Управление и стопанисване на язовирите“ (ДПУСЯ) срещу Предписанията в раздел V, т. 2 от Констативен протокол № 01-01-30 от 15.02.2023 г., съставен от инспектори в Регионален отдел „Югозападна България“ на Главна дирекция „Надзор на язовирните стени и съоръжения към тях“ към Държавна агенция за метрологичен и технически надзор (ДАМТН).

Жалбоподателят Държавно предприятие „Управление и стопанисване на язовири“, чрез пълномощника си юрисконсулт В. В., оспорва дадените предписания като нищожен, евентуално като незаконосъобразен административен акт. Навежда аргументи за липса на компетентност на органа да издава оспорваното предписание, тъй като това е в правомощията на комисията по чл. 138а, ал. 3 от ЗВ. Сочи, че органите на ДАМТН могат да извършват самопоследващ контрол върху предписанията, дадени от комисията по чл.138а от ЗВ, но не и сами да дават такива предписания. Твърди, че са допуснати съществени нарушения на процесуалните правила, поради това, че не е уведомен за започване на производството и не му е дадена възможност да участва в него. Счита, че липсват фактически и правни основания за издаване на акта. Претендира разности.

Ответникът – инспектори в Регионален отдел „Югозападна България“ на Главна дирекция „Надзор на язовирните стени и съоръжения към тях“ към Държавна агенция

за метрологичен и технически надзор (ДАМТН), чрез процесуалния си представител юрисконсулт Е. З., представят писмено становище за неоснователност на жалбата, в което излагат подробни аргументи относно компетентността на органа и съответствието на акта с материалноправните разпоредби и с целта на закона. Позовават се на практиката на Върховния административен съд. Претендират разности.

Съдът приема за установено:

Жалбата е процесуално допустима. Разгледана по същество, жалбата е неоснователна.

Установени факти:

Не е спорно обстоятелството, че язовир „Д.“ (Полена 000126), в землището на [населено място], [община], област Б., е предоставен за управление и стопанисване на ДПУСЯ, което също е оператор на язовирната стена и на съоръженията към нея. С Договор за дарение №ДС-10 от 30.03.2020г. [община] е дарила на Държавата, чрез областния управител на област Б. ПИ с идентификатор 57162.130.126 по КККР на местност „Д., [населено място], с найчин на трайно ползване язовир. На това основание е издаден Акт за публична държавна собственост №3728 от 10.06.2020г. за същия имот, като правата за управление на водоема са предоставени на ДПУСЯ. Язовирът е класифициран в първа висока степен на потенциална опасност съгласно чл.141б, ал.1, т.1 от ЗВ.

На 15.02.2023г. е била извършена проверка на състоянието на техническото и експлоатационно състояние на язовира от инспекторите З. А. Г. и А. Б. И. Констатирани са следните обстоятелства: корона-земна, затревена; въздушен откос - земен, затревен, наличие на отрязана храстовидна и дървесна растителност, наличие на свлачище и филтрация по североизточната част на новоизградената стена, наличие на ерозия от преминаване на животни; преливник-челен, земен, профилът е възстановен; основен изпускател- тръбен Ф80мм, шахта на основен изпускател – бетонова, пълна с вода; затворен орган- ф80; начин на пълнене – довеждащ канал. Резултатите от тази проверка са обективирани в оспорения констативен протокол. За осъществяване на безопасна техническа експлоатация на язовира на ДПУСЯ в раздел V, т.2 са дадени следните предписания:

2.1. Водното ниво на язовира да се поддържа до кота мъртъв обем . Срок: до възстановяване на геометричния профил на въздушния откос в североизточната част на новоизградената стена;

2.2. Да се премахне отрязаната храстовидна и дървесна растителност по въздушния откос. Срок:30.04.2023г.;

2.3. Да се възстанови геометричният профил на въздушния откос в североизточната част на новоизградената стена. Срок:26.06.2023г.

По делото е представена заповед № А-776/22.12.2021г. на председателя на ДАМТН / т.5/, съгласно, която инспектори З. А. Г. и А. Б. И. са оправомощени да дават предписания на собствениците на язовирни стени и/или съоръженията към тях, както и да определят срок за тяхното изпълнение.

В констативния протокол е отразено, че язовирът не е бил проверяван от комисия по чл.138а от ЗВ през 2022г. Това обстоятелство не е оспорва от жалбоподателя и не се представят доказателства, които да установяват обратното.

Правни изводи:

По допустимостта на жалбата

Жалбата е подадена в срок, от лице, което има правен интерес от оспорването, срещу акт, който подлежи на съдебен контрол, поради което съдът я приема за процесуално допустима.

По основателността на жалбата

1. Оспореният административен акт е издаден от компетентен административен орган в кръга на предоставените му правомощия.

Съгласно чл. 10, ал. 4 от ЗВ политиката, свързана с контрола върху техническото състояние и безопасната експлоатация на язовирните стени и на съоръженията към тях, се осъществява от председателя на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор.

Възможността председателят на ДАМТН или оправомощени от него длъжностни лица да издават констативни протоколи е уредена в чл. 190, ал. 4, т.2 от ЗВ, като в чл. 190б, ал. 1 и ал. 2 от същия закон е регламентиран специален ред за издаване, срок за съставяне и съдържание на констативния протокол.

Съгласно чл.190а, ал.1, т.3 от ЗВ председателят на ДАМТН или оправомощените от него длъжностни лица имат право да дават предписания на собствениците на язовирни стени и/или на съоръженията към тях съобразно правомощията си по този закон и наредбата, включително за извършване на мерки и действия за изясняване на техническото състояние и на условията за експлоатация на контролираните обекти, с изключение на язовирите по приложение № 1 към чл.13, т.1, за намаляване на водните обеми, за което уведомява съответната басейнова дирекция, както и да определят срок за тяхното изпълнение.

Аналогична е разпоредбата на чл. 117, т. 3 от Наредбата за условията и реда за осъществяване на техническата и безопасната експлоатация на язовирните стени и на съоръженията към тях и за осъществяване на контрол за техническото им състояние (Наредбата), според която при изпълнението на правомощията по чл. 11б контролните органи от ДАМТН имат право да дават предписания на собствениците на язовирни стени и/или съоръженията към тях съобразно правомощията си по Закона за водите и тази наредба, както и да определят срок за тяхното изпълнение.

Комисиите по чл.138а, ал.3 от ЗВ се назначават от областния управител на съответната област и включват в състава си представители на ДАМТН, Главна дирекция "Пожарна безопасност и защита на населението" на Министерството на вътрешните работи и съответните областна администрация, басейнова дирекция и община. За съоръженията по чл. 141б, ал. 1, т. 1 и 2 – каквото е язовир „Д.“, комисията трябва да извършва проверки веднъж годишно, а за тези по чл. 141б, ал. 1, т. 3 - веднъж на три години.

Контролните правомощия на междуведомствената комисия по чл.138а от ЗВ не лишават от компетентност органите на ДАМТН, която почива на самостоятелно основание. Целта на закона да се гарантира безопасната експлоатация на язовирите изисква по-оперативен контрол, поради което е допустимо съвместяването на компетентности между различни органи. Както се установи по делото, язовирът не е изобщо проверяван от комисия по чл.138а, ал.3 от ЗВ през предходната година,

което на още по-голямо основание налага извършването на проверка от компетентните органи на ДАМТН.

2. Спазени са изискванията за форма и съдържание на акта. Мотиви се съдържат както в самия акт, така и в приложените писмени доказателства към административната преписка. Актът е мотивиран в достатъчна степен, за да може да се установи волята на органа и жалбоподателят да разбере фактическите и правните основания за издаването му.

3. Не се установява допуснато съществено нарушение на административнопроизводствените правила. Оплакването на жалбоподателя е, че проверката е извършена в отсъствието на негов представител. Н. законово изискване проверяващите органи да уведомяват предварително стопаните на язовирите за извършването на проверки. Законодателят е предвидил ред, по който се връчват констативните протоколи. Жалбоподателят има възможност да защити правата си, като оспори констатациите в протокола и представи доказателства за установяване на обратното. Съдът споделя разбирането, че съществено е само това процесуално нарушение, което влияе пряко при формиране на волята на административния орган или ограничава правото на защита и на участие в производството на засегнатото лице, съответно влияе пряко на крайния резултат. Такива в случая не са установени.

4. Оспорваният акт съответства на материалния закон.

Дадените предписания имат характер на принудителна административна мярка с превантивен характер.

Според чл. 4, ал. 1 от Наредбата за условията и реда за осъществяване на техническата и безопасната експлоатация на язовирните стени и на съоръженията към тях и за осъществяване на контрол за техническото им състояние (Наредбата), собственикът на язовира стопанисва, поддържа, организира, провежда, ръководи и осъществява техническата и безопасната му експлоатация и опазването на околната среда. Съгласно чл. 7 от Наредбата собственикът отговаря за изпълнението на всички изисквания по ЗВ осигуряването на безопасна експлоатация на язовирите. В случая ДПУСЯ е адресат на посочените норми, тъй като според чл. 139д ЗВ при осъществяването на своята дейност има правата и задълженията на собственик на язовирните стени и съоръженията към тях.

В глава Втора, Раздел I от Наредбата са регламентирани изисквания за гарантиране сигурността на язовирите, язовирните стени и съоръженията към тях в условията на експлоатация.

Короната, водният и въздушният откос са елементи от язовирната стена. В случая всички елементи са земни и затревени. Наличието на свличане в участъка на североизточната част на новоизградената язовирна стена, както и ерозията на земните маси от преминаване на животни, несъмнено нарушават геометричния профил на откоса и съответно намаляват конструктивната сигурност на язовирната стена. Нарушаването на повърхността на насипните язовирни стени, както и наличието на дървесна и храстовидна растителност, преминаването на животни в участъка на язовирната стена, е изрично забранено от разпоредбата на чл.144, ал.2 във връзка с ал.1 от ЗВ.

С оглед горното техническото състояние на язовира е неизправно - частично работоспособно по смисъла на чл. 50, т. 2 от Наредбата, изискващо предприемане на действия, които са предмет на предписанията. Това техническо състояние налага водното ниво в язовира да се поддържа до кота мъртъв обем до възстановяване на

въздушния откос в североизточната част на новоизградената стена, за да се гарантира защитата от аварийни ситуации, поради което съответства на закона даденото предписание.

Следователно, предписанията, дадени в оспорения констативен протокол, са в съответствие с материалноправните разпоредби на закона.

5. Оспореният акт е съответен на целта на закона.

Целта на ЗВ и наредбата е да осигурява защитата на живота и здравето на населението, опазването на околната среда и имуществото при експлоатацията на водоемите. Дадените предписанията са именно за постигане на тази законова цел.

Поради липса на отменителните основания по чл.146 от АПК жалбата се отхвърля.

Разноски:

При този изход на спора разноските се поставят в тежест на жалбоподателя. На основание чл.143, ал.3 от АПК жалбоподателят следва да заплати на ответника юрисконсултско възнаграждение в размер на 100 лева, определено съгласно чл. 24 от Наредбата за заплащане на правната помощ във връзка с чл. 37 от Закона за правната помощ.

Така мотивиран и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, съдът

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Държавното предприятие „Управление и стопанисване на язовирите“ срещу Предписанията в раздел V, т. 2 от Констативен протокол № 01-01-30 от 15.02.2023 г., съставен от инспектори в Регионален отдел „Югозападна България“ на Главна дирекция „Надзор на язовирните стени и съоръжения към тях“ към Държавна агенция за метрологичен и технически надзор.

ОСЪЖДА Държавното предприятие „Управление и стопанисване на язовирите“ да заплати на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор сумата в размер на 100 лева, представляваща направени по делото разноски.

Решението подлежи на обжалване пред Върховния административен съд с касационна жалба, подадена чрез Административен съд София-град в 14- дневен срок от съобщаването му.

СЪДИЯ: